

วัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงสภาพทั่วไปของครัวเรือนเกษตรกร สภาพการผลิต ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเลี้ยงนกกกระทา สภาพการตลาด ปัญหาและอุปสรรคในการเลี้ยงนกกกระทา ซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้แบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ชุด ชุดแรกสัมภาษณ์ครัวเรือนเกษตรกรผู้เลี้ยงนกกกระทาจำนวน 10 ครัวเรือน ในอำเภอเมือง จังหวัดเลย แล้วใช้โปรแกรม Microsoft Excel ในการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติ ประกอบด้วย ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ชุดที่สองเป็นแบบสัมภาษณ์พ่อค้าขายไข่นกกกระทาในอำเภอเมือง จังหวัดเลย

หัวหน้าครัวเรือนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 51.00 ปี จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ส่วนอาชีพหลักรับราชการ เลี้ยงนกกกระทาเป็นอาชีพเสริม มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย 3.50 คน มีขนาดพื้นที่ทำการเกษตรเฉลี่ย 20.70 ไร่ เป็นพื้นที่สำหรับเลี้ยงนกกกระทาเฉลี่ย 2.90 ไร่ มีรายได้เฉลี่ย 160,535.90 บาท เป็นรายได้จากภาคการเกษตรจำนวน 136,838.60 บาท ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการขายไข่นกกกระทา มีรายได้จากนอกภาคการเกษตรจำนวน 23,697.37 บาท ด้านรายจ่ายของครัวเรือนเกษตรกรเฉลี่ย 167,380.90 บาท เป็นรายจ่ายภาคการเกษตรจำนวน 94,739.13 บาท และเป็นรายจ่ายนอกภาคการเกษตรจำนวน 69,641.79 บาท และมีรายได้สุทธิเฉลี่ยเท่ากับ -3,844.94 บาท ส่วนการกู้เงินส่วนใหญ่กู้เงินเป็นจำนวนเงินเฉลี่ย 12,000 บาท โดยแหล่งเงินกู้ที่ครัวเรือนเกษตรกรส่วนใหญ่กู้เงินคือ ธกส. และกองทุนของหมู่บ้าน และมีหนี้สินค้างชำระเฉลี่ย 7,525.00 บาท

เกษตรกรมีประสบการณ์การเลี้ยงนกกกระทาเฉลี่ย 5.60 ปี จำนวนโรงเรือนเลี้ยงนกกกระทาเฉลี่ยเท่ากับ 3.00 โรงเรือน โดยเลี้ยงนกกกระทาเฉลี่ย 15,500 ตัว ช่วงเวลาการให้น้ำและอาหารนกกกระทา คือ ช่วงเวลาเช้า-เย็น โดยจะให้แบบผสม ด้านโรคของนกกกระทานั้นส่วนใหญ่จะไม่ค่อยเป็นโรคมานัก เนื่องจากเกษตรกรจะมีการป้องกันนกกกระทาเป็นโรค จะเก็บไข่นกกกระทาในช่วงเวลาเย็น หลังจากเก็บไข่แล้วจะใส่ถุงพลาสติกเพื่อนำไปขาย

ค่าการลงทุนเริ่มแรกในการเลี้ยงนกกกระทาเท่ากับ 46,767.72 บาทต่อโรงเรือน ต้นทุนการเลี้ยงนกกกระทา ในปีการผลิต 2545 พบว่า มีต้นทุนการผลิตทั้งหมด 116.60 บาทต่อตัว เป็นต้นทุนที่เป็นเงินสดทั้งหมด 80.00 บาทต่อตัว และเป็นต้นทุนที่ไม่เป็นเงินสด 36.60 บาทต่อตัว ส่วนใหญ่เป็นค่าอาหาร และรายได้จากการเลี้ยงนกกกระทาเท่ากับ 142.35 บาทต่อตัว ส่วนใหญ่

เป็นรายได้จากการไชน่กกระทาจำนวน 120.54 บาทต่อตัว ซึ่งทำให้ได้กำไรสุทธิเท่ากับ 17.88 บาทต่อตัว กำไรสุทธิจากไชน่กกระทาเท่ากับ 0.02 บาทต่อฟอง

ด้านพ่อค้าไชน่กกระทาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง โดยมีอายุเฉลี่ย 50.70 ปี เป็นพ่อค้าประเภทขายปลีกทั้งหมด มีประสบการณ์ขายไชน่กกระทาเฉลี่ย 4.90 ปี ใช้เงินทุนในการดำเนินการเริ่มแรกเฉลี่ย 2,250 บาท ปริมาณการซื้อไชน่กกระทาเฉลี่ย 28,500 ฟองต่อเดือน ซึ่งเกษตรกรจะนำมาส่งให้อาหิตย์ละประมาณ 3-4 ครั้ง จะมีการตกลงราคาการซื้อขายกันก่อน ปีจ้ยที่มีผลต่อการซื้อไชน่กกระทาจะค่านึงถึงความต้องการของผู้บริโภค การชำระเงินซื้อไชน่กกระทาจะจ่ายเงินสด และมีปริมาณการขายไชน่กกระทาเฉลี่ยเท่ากับ 34,000 ฟองต่อเดือน ส่วนแหล่งข่าวสารส่วนใหญ่ทราบจากเพื่อน/ผู้ร่วมอาชีพ ส่วนต้นทุนการตลาดของพ่อค้าไชน่กกระทาเท่ากับ 0.983 บาทต่อ 100 ฟอง เป็นต้นทุนผันแปรเท่ากับ 0.968 บาท ค่าแรงงานเท่ากับ 0.920 บาทต่อ 100 ฟอง

ข้อเสนอแนะควรมีเจ้าหน้าที่เข้ามาส่งเสริมด้านการเลี้ยงและการตลาดเพื่อสามารถลดต้นทุนในการเลี้ยงนกกกระทาไช้ และทำฟาร์มให้ได้มาตรฐาน และควรมีการฝึกหัดให้มีการจัดแปรรูปและถนอมอาหาร ที่จะช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับไชน่กกระทา เนื่องจากช่วงโรงเรียนปิดเทอมไชน่กกระทาจะล้นตลาด เพื่อช่วยลดผลกระทบในช่วงดังกล่าว และยังเป็นการช่วยเพิ่มมูลค่าให้กับไชน่กกระทาอีกด้วย

The objective of this research was to study general situation of farmers, the production situation, production cost and returns from the quail raising. Data collection was carried out through two sets of structured questionnaires; one for the interview of 10 farmers in Muang District of Loei Province, the other for the quail egg sellers in Amphoe Muang of Changwad Loei. The data was statistically analyzed for percentage, means and standard deviation using Microsoft Excel program.

The research findings revealed that; the majority of family heads of the quail raising farmers was men with an average age of 51.00 years old, and had finished Grade 4. It was also found that government officials raised quails as a supplementary source of income. The average number of family members was 3.50. The average farmland was 20.70 rai, of which 2.90 rai was used for quail raising. Average total annual income of farmers was 160,535.90 baht, of which 136,838.60 baht came from agricultural activities, mainly quail raising, and 23,697.37 Baht from off-farm activities. Average total household expenditures was 167,380.90 baht, of which 94,739.13 baht went to agricultural activities, and 69,641.79 baht to non-agricultural activities. The average net income was -3,844.94 baht. Most farmers had an average loan of 12,000 baht, from the Bank of Agriculture and Agricultural Cooperatives and the village fund. Average outstanding loan was 7,525.00 baht.

The analysis of quail raising showed that on average the farmers had 5.60 years of experience, with an average number of quail of 15,500 in 3 raising houses. The quails were fed two times per day; morning and evening using mixed feeding method. Most quails did not catch diseases because the farmers had preventive measures. The quail eggs were collected in the evening and packed in plastic bags for sale.

The research finding on the initial cost showed that the farmers spent 46,767.72 baht per raising house. The cost for the 2002 production year was 116.60 baht per

bird. That could be divided into cash cost of 80.00 baht per bird, and non-cash cost of 36.60 baht per bird. The cost was mainly involved with bird feeds. The average income from quail raising was 142.35 baht per bird, mainly from egg selling amounted to 120.54 baht per bird. Net profit from the quail raising was 17.88 baht per bird, of which 0.02 baht was net profit from eggs.

The research finding on quail egg sellers revealed that the majority of them were women with an average age of 50.70 years old. All were retailers with an average of 4.90 years on egg selling experience. The average initial fund for this business was 2.250 baht, with an average number of eggs of 28.500 per month. Farmers sent their products to the sellers 3–4 times per week with agreed prices. The main factor that determines the egg buying was consumer demand. The egg sellers paid in cash for the eggs with an average number of 34,000 eggs sold per month. Information was derived through peer and people doing the same business. The marketing cost for quail egg sellers was 0.983 baht per 100 eggs, which could be divided into variable cost of 0.968 baht per 100 eggs and labour cost of 0.920 per 100 eggs.

From the research findings, it was recommended that; there should be extension officials to give advice on raising and marketing aspects in order to reduce production cost for farmers and to help with farm standard; that there should be training courses on food preservation to add value to the quail eggs since during school break, there was over-production.